

Spremljevalni program:

četrtek, 8. maj 2024, ob 16. uri

Vodstvo po razstavi s kustosom in umetnico

27. 3.–19. 5. 2024

Galerija Ivana Groharja
Ivan Grohar Gallery

Kustos / Curator: Boštjan Soklič

Vesna Bukovec

DRUGAČEN SVET JE MOGOČ

Kolofon razstave:
Vesna Bukovec DRUGAČEN SVET JE MOGOČ

27. 3.– 19. 5. 2024
Galerija Ivana Groharja
Loški muzej Škofja Loka

Zanj: Saša Nabergoj
Kustos: Boštjan Soklič
Oblikovanje: Žan Kobal
Jezikovni pregled: Ana Kodelja
Prevod: Mateja Žuraj
Tehnična ekipa: Vida Grah, Boris Krajnc

Vesna Bukovec je sodobna vizualna umetnica, ki se izraža v različnih medijih, pri čemer je poleg videa v ospredju predvsem risba. V svojih delih se kritično odziva na problematike sodobnega časa in komentira različne družbeno-politične situacije, s katerimi se soočamo vsakodnevno: od vseobsegajoče neoliberalne ideologije, trenutne politične klime pri nas in po svetu, vloge ženske v sodobni družbi, begunske krize, kratenja človekovih pravic, podnebne krize ipd. V Galeriji Ivana Groharja se predstavlja z izborom zanjo značilnih risb z besedili, ki ne le beležijo turbulentno dogajanje v družbi, ampak posredujejo tudi jasna in neposredna aktivistična sporočila. Podobe Vesne Bukovec zaobjemajo umetničina razmišljanja in spraševanja o medčloveških odnosih, predvsem pa govorijo o človeški brezbriznosti do sočloveka, živali in narave ter obremenjenosti posameznika z lastnim življenjem v sodobnem potrošniškem svetu. Umetnica zavrača negativne vsebine, s katerimi nas zasipajo množični mediji, in jih nadomešča s pozitivnimi; na ta način nam vliva upanje v drugačno prihodnost: v svet brez sovraštva, korupcije in socialnih razlik. Podobe kot ogledalo družbi odražajo avtoričino hotenje in potrebo po empatiji, sodelovanju in razumevanju.

Na razstavi, ki je bila prvič predstavljena decembra 2023 v Galeriji Domžale, prevladujejo na videz preproste risbe, narisane po fotografijah, ki jih Vesna Bukovec najde bodisi na internetu bodisi v časopisih in so po zaslugi medijev zasidrane v naši zavesti. Umetnica jih v procesu ustvarjanja modificira tako, da najprej po fotografski predlogi nariše risbo s tušem ali digitalnim čopičem na tablico, nato pa s spreminjanjem motiva in napisnimi prdatki pomen izvirne podobe spreobrne in ga prilagodi svoji vsebini. Risba Vesne Bukovec je sicer poenostavljena, vendar dinamična in kompozicijsko čvrsta. Njena sporočilnost je povezava klasičnih risarskih izrazil in tekstualnih delčkov, besed, refleksij, navedb in citatov. Risbe vedno spremljajo naslovi z razlagami,

ki so pomembna komponenta za razumevanje prikazanih situacij. Umetničin postopek torej poteka tako, da že znano predlogo, največkrat skonstruirano fotografijo (ključno podobo določenih dogodkov, kot so npr. kolesarski protesti, demonstracije ali pretresljivi prizori s poti beguncev v resničnem prostoru in času), postavi v nov kontekst.

V prvem prostoru galerije so na ogled trije projekti: *Solidarnost*, *Svet brez meja* in *Drugačen svet je mogoč*. *Solidarnost* iz leta 2023 je natisk digitalne risbe, ki je nastala za istoimensko razstavo v galeriji raum AU v Slovenj Gradcu ob zaključku raziskovanja arhiva umetniške prakse znanega italijanskega konceptualnega umetnika Pina Poggija. Delo nas napeljuje k razmišljanju o pomenu solidarnosti, ki je temeljna vrednota socialne države. Vesna Bukovec se sprašuje o podpori med ljudmi danes, o medsebojni pomoči in skupnem delovanju v prid posamezniku ter skupnosti.

Svet brez meja iz leta 2021 je celota, sestavljena iz devetih risb s tušem. Razlog za začetek projekta je bilo povabilo Koroške galerije likovnih umetnosti v sklopu regijskega projekta »Koroška 100 let pozneje« ob 100. obletnici koroškega plebiscita. Vesna Bukovec je na razglednici ljudem zastavila vprašanje *Kaj v vašem življenju (v preteklosti, sedanjosti ali prihodnosti) bi bilo drugače, če državne meje ne bi obstajale?* Iz prejetih sporočil, raziskovanja in poglobljenega razmišljanja o drugačni, predvsem pa bolj pravični družbi je nastalo delo, ki pokriva različna področja (svoboda gibanja, spoštovanje svobode drugega, ukinitve vojske in policije, skrb za naravo idr.).

Drugačen svet je mogoč je digitalna risba iz leta 2021, ki predstavlja mlade protestnike, zahtevajoče bolj solidarno družbo, usmerjeno v podnebno pravičnost in spoštovanje človekovih pravic. Angleška različica risbe je bila narejena za naslovnico knjige *Re-Activating Critical*

Thinking in the Midst of Necropolitical Realities: For Radical Change (ur. Marina Gržinić, Jovita Pristovšek, Cambridge Scholars Publishing, 2022).

V drugem prostoru Vesna Bukovec predstavlja tri projekte, in sicer *Dediščino*, *V iskanju svobode (Ecce homo)* ter *Lokalne rasizme*.

Dediščina je celota, sestavljena iz enajstih digitalnih risb v formatu A3. Gre za intimno pripoved o pomembnem segmentu zgodovine umetničine družine, vpete v burne dogodke pred 2. svetovno vojno, povezane z delavskim gibanjem in stavko v tovarni papirja na Količevem leta 1935. Vanjo sta bila aktivno vključena umetničina dedek in babica. Delo je hkrati spomin na dediščino delavskega organiziranja, poklon prednikom in poziv k solidarnostnemu povezovanju za boljši svet danes.

V iskanju svobode (Ecce homo) je najstarejše delo na razstavi v Galeriji Ivana Groharja. Nastalo je leta 2016 v grafičnem ateljeju za sitotisk in litografijo MGLC-ja v Ljubljani. Gre za izbor treh grafik in zgodb iz grafične mape petih sitotiskov in petih digitalno natisnjenih zgodb, ki so bile zamišljene kot ilustracije zgodb italijanske pisateljice izraelsko-palestinskega rodu Widad Tamimi, živeče v Ljubljani. Namen tako zgodb kot ilustracij je bil pokazati človeško stisko na begunski poti, ki teče čez našo državo, se spopasti z negativnimi predstavami in strahom pred tujci, ki je bil politično motiviran in se je kot okužba razširjal (in to še traja) prek družbenih medijev in omrežij. Zgodbe in risbe so bile od januarja do aprila 2016 tedensko objavljene v tiskanem in spletnem *Delu* z naslovom *Begunec sem*.

Zasnovno razstave konceptualno poveže in zaključi video *Lokalni rasizmi* iz leta 2024, ki obravnava vseprisotnost rasizma v sodobni družbi. Vesna Bukovec poudarja tesne povezave rasizma z nacionalizmom, ki temelji na poveličevanju »pravega« naroda, različnih manjšin in

izključevanju vseh drugih ob podpori politike in kapitala. Video sestavljajo risbe, nastale na pobudo Mesta žensk za plakatno kampanjo in promocijo 28. Mednarodnega festivala sodobnih umetnosti – Mesto žensk.

Vizualna umetnica Vesna Bukovec se neprestano sprašuje, kako bi spremenili smer razmišljanja in delovanja. Intenzivno razmišlja o spremembah in načinih, kako delovati za boljšo prihodnost. V svojem početju, prežetem z izrazitim socialnim in družbenim nabojem, je suverena – prizadetost nad krivicami jasno, zavzeto in ob tem zelo osebno izpoveduje. Svojega političnega prepričanja ne skriva, temveč ga transparentno in pokončno izraža, ob tem pa vzpostavlja dialog z gledalcem. Umetnost Vesne Bukovac izhaja iz kritične prakse, ki izpostavlja negativne plati družbenega okolja ali realnosti, razgalja prikrita mehanizme in nakazuje možne alternativne modele. Njena praksa se odvija v tistem okviru sodobne umetnosti, ki se nenehno sprašuje o svojih temeljih, poslanstvu in vlogi umetnika v njej.

VESNA BUKOVEC (1977) je diplomirala in magistrirala iz kiparstva na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. Je družbenokritična avtorica, ki se izraža v različnih medijih, pri čemer je poleg videa v ospredju predvsem risba. Predstavila se je na vrsti samostojnih in skupinskih razstav v domačem in mednarodnem prostoru. Deluje tudi na področju grafičnega oblikovanja in kuriranja video umetnosti. Od leta 2015 je strokovna sodelavka Postaje DIVA, arhiva umetniškega videa, filma in novomedijske umetnosti pri SCCA-Ljubljana.